Voortgangsrapportage Doelen Beleidskader Sociaal Domein 2023

In de door de gemeenteraad vastgestelde strategische visie op het sociaal domein en in het beleidskader zijn 12 doelen geformuleerd die bijdragen aan het hoofddoel van het beleid. Dit is verwoord in de titel van de strategische visie; *Meedoen! In Meierijstad hoort iedereen er bij. Naar een inclusieve samenleving.*

Jaarlijks doen we in een voortgangsrapportage verslag van de inspanningen die het afgelopen jaar verricht zijn om een bijdrage te leveren aan het bereiken van de doelen. Deze rapportage wordt gelijk met het jaarverslag / jaarrekening aangeboden. Voor een meer data gedreven analyse verwijzen wij graag naar het Dashboard Sociaal Domein waarin operationeel tactische resultaten zijn opgenomen of naar de 4G Monitor Sociaal Domein die tactisch strategische resultaten weergeeft. Deze monitor wordt elke twee jaar gelijk met de begroting aangeboden. In het najaar van 2023 is de 4G monitor aangeboden aan de gemeenteraad.

1. Meer kinderen en jongeren van 0-27 benutten hun kansen en talenten, zo nodig met hulp.

Kinderen en jongeren van Meierijstad zijn de toekomst. Het is van belang dat zij voldoende ontwikkelmogelijkheden hebben op het gebied van onderwijs, welzijn en vrijetijdsbesteding om hun kansen en talenten te benutten. Meedoen voor iedereen is hierbij het uitgangspunt. Daar waar nodig krijgen kinderen en jongeren hulp. Deze hulp is dichtbij en snel beschikbaar.
Een belangrijke randvoorwaarde voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren is hun gezondheid. Het streven is dat zoveel mogelijk kinderen in Meierijstad gebruik maken van het jeugdgezondheidsprogramma van de GGD. In het kader van dit programma worden kinderen gevaccineerd en wordt de ontwikkeling en gezondheid gemonitord. Uit deze monitors blijkt dat een groot deel (circa 85%) van de kinderen en jongeren in Meierijstad zich zonder inzet van extra hulp kunnen ontplooien. De ambitie voor de komende jaren is om deze groep te vergroten. Dit doen we door te blijven investeren in de basisvoorzieningen, preventie, het huidige aanbod van vroegsignalering, voorlichting en advies en de samenwerking. Kwetsbare groepen krijgen hierbij extra aandacht.
Op het moment dat kinderen, jeugdigen en ouders vragen hebben op het gebied van opvoeden en opgroeien, dan kunnen zij die stellen in de directe omgeving en op bekende plekken zoals het consultatiebureau, school, de huisarts, het Centrum Jeugd en Gezin en bij het jongerenwerk. Uiteraard gaat de professional in op de gestelde vraag maar daarnaast is er ook aandacht voor de talenten van de kinderen, jongeren en hun omgeving. Want immers iedereen heeft een talent dat hij of zij kan inzetten. Naast het zelf bieden van hulp en ondersteuning hebben eerder genoemde professionals ook de mogelijkheid om al dan niet rechtstreeks hulp in te zetten in het kader van de Jeugdwet. Het streven is dat deze hulp snel, dichtbij en zo kort mogelijk wordt ingezet. Een vorm van hulp die dichtbij wordt ingezet, is de hulp die wordt geboden op scholen in het kader van Passend Onderwijs. Met Passend Onderwijs streven wij na dat kinderen nabij hun huis in hun vertrouwde sociale omgeving naar school kunnen. Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken naar de beste alternatieven.
Het onderwijs is een belangrijke plek voor kinderen en jongeren om zich ontwikkelen. De samenwerking met onderwijs is daarom van groot belang, waarbij opleidingen afgestemd moeten zijn op de kansen in de arbeidsmarkt. Het onderwijs moet innoverend zijn en blijven, niet volgend. De taken en verantwoordelijkheden van diverse partners worden nader uitgewerkt in de Lokaal Educatieve Agenda (LEA).

Thema's die een plek krijgen in de LEA zijn onder andere:

- Het verminderen van onderwijsachterstanden en laaggeletterdheid.
- Een betere verbinding maken tussen onderwijs, ondernemers en overheid (3 O's).
- Betere aansluiting van onderwijs en zorg (Passend Onderwijs, inclusieve samenleving) en Onderwijs en Techniek.

In de LEA wordt een verwijzing gemaakt naar de samenwerking tussen onderwijs, overheid en ondernemers in de 3O's. Daarmee willen we voorkomen dat er aan twee 'tafels' dezelfde informatie wordt besproken. Dit zal duidelijker beschreven worden. De inbreng van het POM op de LEA zal daardoor afhankelijk zijn van aanpalende thema's.

Gerealiseerd in 2023

In 2023 is het jongerenwerk in Meierijstad en de samenwerking met het onderwijs bestendigd. De jongerenwerkers zijn wekelijks, structureel aanwezig in het voorgezet onderwijs. Jongeren met vragen komen hierdoor eerder in beeld bij het jongerenwerk.
De inzet van drie assistent jongerenwerkers in de drie kernen is in 2023 structureel gemaakt. Deze inzet is vooral gericht op het ondersteunen van de (senior) jongerenwerkers bij de activiteiten in de jongerencentra. Hierdoor is er altijd achterwacht aanwezig bij de inloopactiviteiten en hebben de jongerenwerkers hun handen meer vrij voor activiteiten zoals individuele ondersteuning, ambulant jongerenwerk, netwerkbesprekingen en andere activiteiten, terwijl het jongerencentrum open kan blijven.

Onder de vlag van het Centrum Jeugd en Gezin zijn we in 2022 gestart met de 3-jarige pilot SteunOuder. SteunOuder is een initiatief voor georganiseerde, informele steun binnen het sociaal domein. Binnen dit initiatief wordt er vrijwillige ondersteuning voor kwetsbare gezinnen gerealiseerd. Door duurzame steun in de directe omgeving te realiseren zijn gezinnen zelfredzamer, ontwikkelen kinderen zich beter en wordt, niet onbelangrijk, zwaardere en duurdere hulp voorkomen. Het aanbod is geschikt voor kwetsbare en overbelaste gezinnen. In de periode van januari 2022 tm 31 december 2023 zijn er 29 nieuwe steunouders geworven, 18 kinderen en gezinnen gekoppeld aan een geschikte steunouder en 19 steunouders getraind en ondersteund. De resultaten zijn positief en er is een groeiende behoefte aan deze vorm van ondersteuning in de gemeenschap.

In 2023 hebben wij het adviespunt Kind en Scheiding incidenteel gesubsidieerd. Daarnaast is in 2023 geregeld dat het adviespunt Kind en Scheiding structureel is opgenomen in de begroting. Het adviespunt Kind en Scheiding Meierijstad is de plek waar ouders, kinderen, hun sociale netwerk en professionals terecht kunnen voor, tijdens en na een scheiding. Het adviespunt geeft voorlichting, verstrekt informatie, stelt expertise beschikbaar, biedt toegang tot goede hulp op maat en activeert of ondersteunt de eigen kracht en het sociale netwerk. Daarnaast heeft het adviespunt een belangrijke rol bij het signaleren van mogelijke complicaties en het adequaat inspelen daarop. In het adviespunt participeren het Centrum voor Jeugd en Gezin, de gebiedsteams en onze welzijnspartners van de coöperatie Sociaal Werk Meierijstad.

Het actieprogramma 'Kansrijke start' is gericht op een zo best mogelijke start van het leven van een kind en een optimale kans op een goede toekomst. Daarin zijn de eerste 1000 dagen van een kind cruciaal. Begin 2022 is door de coalitie Kansrijke Start Meierijstad geformuleerd wat de belangrijkste opgaven en ambities zijn:

- *Meer inzicht krijgen in bestaand aanbod en netwerken*
- *Versterken netwerksamenwerking Sociaal en Medisch domein*
- *Komen tot een gezamenlijke aanpak op doelgroepen en prioriteiten in Meierijstad*

In 2023 heeft de coalitie Kansrijke Start besloten om aan de slag te gaan met de volgende thema's:

- *Armoede*
- *Opvoeden*
- *Borstvoedingsondersteuning voor ouders met financiële problemen*
- *Nieuwkomers*
- *Centering Pregnancy*

Nu Niet Zwanger (NNZ) is een project dat onderdeel is van het actieprogramma 'Kansrijke Start'. Dit project heeft als doel ongeplande en onbedoelde zwangerschappen in kwetsbare gezinnen te voorkomen. . In de periode 1-1-2020 tm 31-12-2023 hebben in de regio Brabant Noord (15 gemeenten) 265 cliënten gesproken met een professional over een kinderwens, seksualiteit of anticonceptie. 45 van de 265 cliënten is woonachtig in Meierijstad. Van 35 cliënten is de woonplaats onbekend.

*Ook in 2023 kent de toegang de jeugdhulp toe op basis van het nieuwe productenboek en vindt de financiering voor het eerst plaats op basis van P*Q. De toegang stelt in afstemming met de jeugdige en jeugdhulpaanbieder doelen op en de best passende hulp toegekend. Waarbij het uitgangspunt is dat de geboden hulp zo licht en kortdurend als mogelijk wordt ingezet.*
Ten aanzien van de jeugdhulp zien we in 2023, een toenemende inzet van hulp bij voornamelijk specialistische GGZ-problematiek .Om de oorzaak hiervan te achterhalen wordt een analyse gemaakt. De inzet van de POH-jeugd bij huisartsen is gecontinueerd en is bij bijna alle praktijken (op 1 na) is een POH-er aangesloten.

In 2023 is er verder gewerkt aan het opschonen en uitbreiden van de schoolbibliotheken.
Het beoogde doel is dat in 2024 scholen een opgeschoonde, geactualiseerde en uitgebreide boekencollectie hebben die op een stimulerende manier wordt gepresenteerd. Kinderen worden daarmee uitgedaagd en uitgenodigd om te lezen. Op diverse scholen zijn teams en/of taalcoördinatoren nog beter geschoold. Ouders wordt gestimuleerd om thuis te lezen. Het beoogde resultaat is dat er met meer plezier en meer gelezen wordt door kinderen en dat daarmee de taal- en leesontwikkeling van kinderen wordt
vergroot.

In 2023 is er een VVE monitor gerealiseerd om zicht te krijgen op de stand van zaken omtrent de ontwikkeling en doorontwikkelingen van VVE binnen de gemeente. Hiermee wordt de kwaliteit van het VVE aanbod gewaarborgd en wordt het effect van interventies in beeld gebracht.
Begin 2023 is er een LEA overleg geweest waarin een aantal thema's zijn besproken die verdere uitwerking vragen in het nieuw op te stellen LEA beleidsplan.

In 2023 zijn we op 8 basisscholen in Veghel gestart met het inzetten van de aansluitfunctie op de scholen. Er zijn 2 consulenten jeugd en onderwijs die zich volledig hiermee bezighouden. Het versterken van de verbinding onderwijs en (preventieve) jeugdhulp was en is een van de speerpunten van de gemeente Meierijstad. De basis voor het versterken van de verbinding onderwijs en jeugdhulp is de samenwerking op de school.

2. Meer (jong)volwassenen doen naar vermogen mee in de samenleving, waar mogelijk via betaald werk.

Meierijstad blijft werken aan een sterk netwerk tussen ondernemers, overheid en onderwijs. Daarvoor maakt zij onder andere deel uit van AgriFood Capital; een economisch samenwerkingsverband van gemeenten en waterschappen, het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen in Noordoost-Brabant. Samen wordt gewerkt aan innovatieve oplossingen voor vraagstukken rondom duurzaamheid, arbeidsmarkt, voeding en gezondheid.
Onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van mensen, evenals een ‘Leven lang ontwikkelen’. Met gelijke kansen voor iedereen; iedereen doet mee. In Meierijstad moet iedereen zijn of haar talenten kunnen ontwikkelen, met passend onderwijs waar nodig. Meierijstad stimuleert de aansluiting van opleidingen met het aanbod op de arbeidsmarkt.
In de huidige economische situatie is het voor de mensen die kunnen en willen werken, ‘gemakkelijker’ om een baan te vinden. Wel blijft het belangrijk dat opleidingen blijven aansluiten op de kansen in de arbeidsmarkt. We kennen op dit moment een krapte op de arbeidsmarkt, zoals in de techniek/horeca/transport/ zorg/onderwijs, maar de arbeidsmarkt kan in de toekomst ook weer veranderen. We hebben vooral aandacht voor de mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt; iedereen moet mee kunnen doen in de maatschappij. Door (weer) mee te doen, voel je dat je er toe doet – dat je erbij hoort. Zelfs met enkel een uurtje sport in de week, doe je (weer) mee. En kleine stapjes op de participatieladder dragen al bij aan het welbevinden van die persoon.
Samen met de SW-bedrijven zet Meierijstad in op die stapjes op de participatieladder; en als een volledig betaalde baan (nog) niet mogelijk is, gaan deze mensen aan de slag met een Loonkostensubsidie, waardoor de verminderde productiviteit voor een werkgever wordt gecompenseerd. Maar altijd gericht op uitstroom naar regulier werk.

Met het programma Participeren in Meierijstad (PIM) investeren we in de kracht van de samenleving. We willen iedereen die geen werk heeft en langs de kant staat, mogelijkheden bieden op werk of het verbeteren van de mogelijkheden op werk. En indien dit niet mogelijk is, het recht op een zinvolle en plezierige dagbesteding. We zetten hiervoor de mogelijkheden in van de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo.
Meierijstad zet ook actief in op de stimulering van starters en ZZPers. Dit laatste zal in regionaal verband verder doorontwikkeld worden. Vanuit ondernemerschap gezien is kenmerkend dat in een plattelandsgemeente als Meierijstad er naar verhouding veel ZZPers zijn of starten. Dat beeld is voor heel Brabant overigens vergelijkbaar. Degene die uit een werkverband overgaan naar ZZPer, zijn het meest risicovol als het om schijnzelfstandigen gaat.
Daarnaast heeft Meierijstad ingezet op een eigen coördinator Social Return binnen de Participatiewet. De opdracht is om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen. Met de Participatiewet, Quotum Arbeid beperkten en de Wet Banenafspraak worden ook werkgevers direct geconfronteerd met de verplichting om banen beschikbaar te stellen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Als we kijken naar de werkgevers, blijkt de ontwikkeling van het sociaal ondernemerschap positief te zijn. Ook in de regio rondom gemeente Meierijstad, groeit de belangstelling en het enthousiasme voor sociaal ondernemerschap.
Een belangrijke vraag die hierbij speelt is, hoe er zoveel mogelijk duurzame werkgelegenheid voor de entree/onderkant van de arbeidsmarkt gecreëerd kan worden. De rol van de gemeente Meierijstad en de regionale samenwerking beperkt zich niet tot het enkel onder de aandacht brengen van sociaal ondernemen. De rol van deelnemende gemeenten zoals Meierijstad onderscheidt zich door sociaal ondernemerschap te stimuleren, te faciliteren en ook door zelf een voorbeeldrol aan te nemen als sociaal werkgever. In dit kader maken wij en overige publieke

opdrachtgevers in Noordoost-Brabant bij de inkoop afspraken met organisaties over sociale voorwaarden, die opgenomen zijn in de opdrachtverstrekking. Wij vragen van onze opdrachtnemers, in ruil voor de verkregen opdracht een deel werkgelegenheid terug. Dit noemen we ‘social return’ of SROI (Social Return On Investment). De gemeente Meierijstad heeft in 2018 de PSO certificering (Prestatieladder Socialer Ondernemen) behaald. De PSO is een landelijk meetinstrument en keurmerk dat de mate van sociaal ondernemen objectief inzichtelijk maakt.

Gerealiseerd 2023
We blijven PIM doorontwikkelen. We hebben een sterk digitale dienstverlening opgezet met onze websites (www.pim.eu en www.mijnpim.eu en gebruik van social media). Landelijk zien we inmiddels vergelijkbare ontwikkelingen om regionale dienstverlening niet alleen meer te richten op werkgevers maar ook op werkzoekenden. In onze arbeidsmarktregio NOB doen we dit via www.1werkcentrum.nl

We maken optimaal gebruik in onze backoffice van de arbeidsmarktprojecten die regionaal in onze arbeidsmarktregio NOB worden ontwikkeld. Daarnaast zetten we ook steeds meer in op loopbaanontwikkeling door de inzet op onze fysieke locatie PIM Werkt in samenwerking met het Leerwerkloket (www.leerwerkloket.nl) die bij ons op locatie dienstverlening bieden.

In 2023 zijn alle labels van PIM operationeel. Hiermee bieden we een sluitende aanpak in onze ondersteuning. Voor iedereen kunnen we een passend ondersteuningsaanbod bieden of bemiddeling naar werk of een zinvolle dagbesteding. Niet alle labels zijn even succesvol. De stap naar PIM Vitaal is bijvoorbeeld voor veel mensen een uitdaging.

We zijn mede door PIM Werkt en de sterke economie in staat voor iedereen die de Nederlandse of Engelse taal beheerst een baan te vinden. Als dat niet lukt zien we dat inwoners dan naast hun zoektocht naar werk vaak een problematiek hebben. Dat kan zijn een GGZ problematiek of bijvoorbeeld een verslavingsproblematiek.

We zijn sterk in het snel plaatsen van inburgeraars die de Nederlandse of Engelse taal spreken. Ons label PIM Welkom is succesvol. We slagen er in om meer dan 50% van de statushouders snel te bemiddelen naar werk.. Dat geldt ook voor onze bemiddeling van gevluchte Oekraïners. Dankzij PIM Werkt en de samenwerking met onze uitzenders waren wij in staat snel en adequaat veel Oekraïners aan werk te helpen. Sinds 2023 bieden binnen PIM Werkt ook de dienstverlening van het Brabants Migratie Informatie Punt (BMIP) aan en de nazorg voor statushouders.

Onze ambitie blijft om in 2025 voor iedereen die wil en kan werken een garantie te bieden op werk of anders een zinvolle dagbesteding.

3. Nieuwkomers in Meierijstad integreren sneller in de samenleving met een duurzaam resultaat.

Integreren in Nederland is voor veel nieuwkomers ingewikkeld. Vroeg beginnen met inburgering en integratie is essentieel. Gemeente Meierijstad wil nieuwkomers zo snel mogelijk integreren in de samenleving met een duurzaam resultaat door statushouders meteen naar werk, opleiding of ondernemerschap te begeleiden. Als dit (nog) niet kan, dan wordt er (eerst) gestart met begeleiding naar zorg of participatie.
Van rijkswege gaat de inburgering van nieuwkomers op de schop. De gemeenten krijgen in 2021 weer de regie over de inburgering. Het einddoel is dat nieuwkomers in Nederland zo snel mogelijk

(kunnen) participeren. De gemeente krijgt meer regie en meer ruimte om inburgering integraal en op maat aan te bieden. Dit betekent een extra stimulans om de krapte op de arbeidsmarkt op te vangen en biedt dus positieve kansen voor ondernemers en werkzoekenden.
De SW-bedrijven hebben statushouder als prioritaire doelgroep aangewezen. Samen bereiden wij ons voor op de uitvoering van de nieuwe wet. Wij kiezen voor een parallelle en integrale aanpak waarbij zowel 1) huisvesting; 2) taal & inburgering; 3) maatschappelijke participatie; 4) onderwijs; 5) werk, inkomen en ondernemerschap; en 6) welzijn en gezondheid centraal staan.

Gerealiseerd 2023
Op 1 januari 2022 is de nieuwe wet inburgering van start gegaan. De uitvoering van de wet is gestart met een aantal opstartproblemen waardoor de taken tijdelijk stil zijn gelegd door het ministerie. Vanaf april 2022 is alles weer hervat.

Vanaf 2018 zijn we gestart om het inburgeringsaanbod voor nieuwkomers op een andere manier vorm te geven. Met als belangrijkste uitgangspunt: niet alleen de taal leren, maar ook participeren naast de inburgering. Onze aanpak sluit aan op de uitgangspunten en taken van de Wet Inburgering 2022. De kracht van de aanpak van de afgelopen jaren is: learning by doing. Met andere woorden, we zetten een doordachte stap, kijken wat er gebeurt en op basis daarvan maken we vervolgstappen. Dit hebben we samen met inburgeraars en lokale partners gedaan.

Eind 2021 is het beleidskader Inburgering vastgesteld. Het uitgangspunt van het beleidskader Inburgering is niet alleen de taal leren, maar ook participeren naast inburgering. Om de aanpak te versterken en als gemeente een regierol te spelen, zijn er in het beleidsplan Inburgering verschillende aandachtspunten benoemd. Onze aanpak versterken we op een aantal onderdelen namelijk:

1. *Samenwerking en communicatie*
2. *Financieel ontzorgen*
3. *Uitbreiding inzet rolmodellen*
4. *Werkgeversaanpak*
5. *Aanbod voor kinderen en jongvolwassen*

- ***Samenwerking en communicatie'***

In 2023 steeg de instroom van nieuwkomers voor inburgering als gevolg van de verhoogde taakstelling. Samen met onze partners hebben we onderzocht hoe we ons aanbod het beste konden afstemmen op de groeiende groep inburgeraars. In datzelfde jaar hebben we, in samenwerking met een groep inburgeraars, de nieuwe wet inburgering doorgenomen om te bepalen hoe zij het beste geïnformeerd kunnen worden bij hun aankomst in de gemeente. Op basis van hun input hebben we een handboek en routekaart ontwikkeld, samen met de inburgeraars. Bovendien hebben zij ons geadviseerd over hoe we de begeleiding verder kunnen verbeteren.

In 2023 hebben we ook onze samenwerking met het COA asielzoekerscentrum versterkt door te onderzoeken welke personen binnen de opvang al kunnen beginnen met inburgering en werkervaringstrajecten.

Daarnaast zijn we in onze eigen opvang in de gemeente Meierijstad begonnen met het direct laten starten van asielzoekers die een verblijfsvergunning krijgen met hun inburgeringstraject. Zo leggen we een goede overgang van asiel naar inburgering.

- ***Financieel ontzorgen***

In de wet is opgenomen dat de gemeente de inburgeraars of statushouders verplicht 6 maanden financieel moet ontzorgen, maar niet hoe dat precies moet. Landelijk blijkt dat gemeenten het lastig vinden om nieuwkomers financieel te begeleiden. In 2023 is de wet op dit onderdeel versoepelt. Gemeenten hebben meer mogelijkheid om maatwerk te leveren. Dit past ook bij de aanpak van de gemeente Meierijstad om per inburgeraar maatwerk te leveren. Nieuwkomers krijgen naast de inburgering ook een training over financiële zelfredzaamheid. We zien dat dit meer effect heeft op nieuwkomere, dan het verplicht financieel ontzorgen.

In 2023 zijn we tevens begonnen met het oprichten van een nazorgloket bij PIM Werkt. Dit loket is specifiek bedoeld voor inburgeraars en nieuwkomers die vragen hebben over werk, taal en begeleiding.

- ***Uitbreiding inzet rolmodellen***

In 2021 hebben we 11 rolmodellen opgeleid. Een rolmodel is zelf migrant of vluchteling en heeft daardoor het vertrouwen binnen de eigen gemeenschap. Hij of zij weet hoe het is om in Nederland een nieuw leven op te bouwen. Zo weet diegene als geen ander wat er nodig is om cultuurverschillen te overbruggen. Deze sleutelpersonen worden door verschillende partners in het sociaal domein ingezet. In 2023 hebben we een tweede groep sleutelpersonen opgeleid. Op dit moment zijn er 24 sleutelpersonen actief in de gemeente Meierijstad.

- ***Werkgeversaanpak***

Samen met onze partners wordt er geïnvesteerd in het duaal vormgeven van inburgering, wat betekent dat zowel het leren van de taal als werk centraal staat. In 2023 ontving de gemeente Meierijstad, samen met de deelnemende gemeenten van WSD, een subsidie om de startbanen verder vorm te geven. Vijf gemeenten in Nederland zijn geselecteerd om startbanen te ontwikkelen. De startbanen zijn een onderdeel van het plan van aanpak om statushouders aan het werk te krijgen, opgesteld door het ministerie.
Deze pilot was eerder gestart in de gemeente Meierijstad, in samenwerking met WSD, waarbij inburgeraars die de Zelfredzaamheids-route volgen een arbeidscontract krijgen en de mogelijkheid hebben om tijdens werktijd aan hun inburgering te werken. Met name deze groep heeft baat bij het leren van de taal op de werkvloer. De pilot zal in 2024 verder geëvalueerd worden.

In 2023 hebben we ook geïnvesteerd in specifieke accountmanagers die zich richten op het bemiddelen van statushouders bij werkgevers. Deze personen worden ingezet om werkgevers te informeren over de groep statushouders en fungeren als het eerste aanspreekpunt voor de werkgever.

De voortgang van de bemiddeling naar werk wordt gemonitord aan de hand van de Benchmark Divosa. Door omstandigheden bij het Rijk en CBS is deze benchmark niet verschenen in 2023. We zullen de raad hier in 2024 nog over informeren.

- ***Aanbod voor kinderen en jongvolwassenen***

Binnen het PIM Welkom programma worden ouders ondersteund in de opvoeding. De cursus opvoedingsondersteuning wordt goed ontvangen door de nieuwkomers. We stimuleren dat kinderen en jongvolwassenen deelnemen aan activiteiten in onze gemeente zoals zwemles, sportactiviteiten en ondersteuning krijgen vanuit ons onderwijsachterstandenbeleid.

Naar aanleiding van de gesprekken met inburgeraars in 2023 is er vanuit deze groep meer nadruk gelegd op dit onderwerp, met name gericht op de mogelijke minimaregelingen. Deze input is verwerkt in het handboek voor inburgeraars.

4. Inwoners met (dreigende) problematische schulden krijgen eerder, beter en sneller steun.

Inwoners met (dreigende) problematische schulden krijgen eerder, beter en sneller steun. De maatschappelijke opgave is het aantal mensen met problematische schulden terug te dringen en mensen met schulden effectiever te helpen. Gemeenten/VNG en het Rijk trekken vanaf 2022 tot en met 2025 samen op optrekken in het kader van de aanpak geldzorgen, armoede en schulden. De gezamenlijke ambitie is het aantal mensen met problematische schulden substantieel terug te dringen en mensen met schulden effectiever te helpen door beginnende schulden vroeg te signaleren en door mensen die minder zelfredzaam zijn te ontzorgen.
Gemeenten krijgen ook meer mogelijkheden om de kosten van het zogeheten beschermingsbewind te beheersen. Hierbij wordt niet alleen het 'financiële probleem' opgelost, maar wordt ook gestuurd op gedragsverandering.
Gemeenten/VNG zetten zich met name in om de schuldhulp te verbeteren; denk hierbij aan de inzet voor de toegang, korte wachttijden, integraal werken en stress sensitieve dienstverlening, preventie, vroegsignalering, samenwerking met grote uitvoerders, lokaal actieve (maatschappelijke) organisaties en vrijwilligersorganisaties.

Wij willen iedere inwoner die in financiële problemen komt, passende ondersteuning bieden. Daarom zetten we beleid in dat uitgaat van een integrale aanpak en maatwerk. We geven hiervoor uitvoering aan de vastgestelde nota's:

- Beleidsnota Nieuwe instrumenten voor effectieve schuldhulpverlening Budget coaching en Budgetbeheer Meierijstad;
- Beleidsnota Herijking beleid Armoedebestrijding 2018 – 2021.

Gerealiseerd 2023
(Vroegtijd) bereik doelgroep
In 2023 zijn de vaste lasten hoog gebleven en werd duidelijk dat steeds meer inwoners moeite hadden met rondkomen. Ook middeninkomens kregen steeds meer te maken met financiële problemen. Om deze reden hebben we verschillende initiatieven opgezet om inwoners eerder te bereiken. Zo zijn we begin 2023 gestart met een geldzorgen communicatie-campagne om ook deze nieuwe groep inwoners in een vroeg stadium te bereiken. Daarnaast zijn we een pilot samenwerking aangegaan met Stichting Samen Sterk voor Meierijstad. Een informele voedselbank en belangrijke vindplek voor inwoners die zich niet melden bij de gemeente. Via deze samenwerking proberen we op een vertrouwde plek het gesprek aan te gaan met inwoners en hen door te leiden naar de juiste hulp (budgetadvies/coaching, schuldhulpverlening of advies rondom regelingen). Daarnaast zijn we bezig geweest met het doorontwikkelen van de vroegtijdige signalering van schulden en zijn we aangesloten bij de Divosa Monitor Vroegsignalering om meer zicht te krijgen op onze aanpak en bereik.

Kinderen en jongeren
Jongeren en kinderen zijn kwetsbare doelgroepen. We zijn in 2023 gestart met het informeren van jongeren over de financiële wijzigingen die plaatsvinden bij het bereiken van de achttiende verjaardag om vroegtijdig (financiële) problemen te voorkomen. Daarnaast zijn we het thema

armoede op gaan nemen in de ambities van Kansrijke Start door armoede onder de aandacht te brengen bij jeugdverpleegkundigen/artsen, kraamzorg en jeugdconsulenten en hebben we als gemeente een samenwerking met Stichting Babyspullen kunnen opstarten zodat ouders in bestaansonzekerheid een gratis babystartpakket kunnen ontvangen. Ook is er – op initiatief van schoolbestuur Verdi - een pilot gestart om een schoolontbijt te verzorgen op een aantal basisscholen. Deze pilot zal in 2024 geëvalueerd worden.

Evaluatie armoedebeleid
Om zicht te krijgen op de doelgroep die in armoede leeft, het bereik van de minimaregelingen en voorzieningen en de succesfactoren en verbeterpunten van de huidige armoedeaanpak, hebben we in 2023 het Verwey-Jonker Instituut opdracht gegeven tot een onderzoek. Dit onderzoek is opgeleverd en biedt verschillende aanbevelingen voor een effectievere aanpak en bereik van de doelgroep. Deze aanbevelingen gaan deze collegeperiode opgevolgd worden.

Rol armoedeambassadeur
In 2023 heeft de functie van armoedeambassadeur een structurele invulling gekregen. Door de inzet van de armoedeambassadeur is de gemeente beter zichtbaar. De samenwerking met diverse partijen is versterkt en de drempel om contact te zoeken bij armoede en financiële problemen is verlaagd. Complexe situaties van inwoners worden vaker voorgelegd aan team schuldhulp, o.a. door GGZ en thuiszorgorganisaties. Bovendien heeft de armoedeambassadeur in 2023 verschillende aanvullende initiatieven opgezet om mensen in armoede beter te ondersteunen of het gesprek aan te gaan over armoede. Denk hierbij aan het realiseren van menstruatieproducten uitgiftepunten door heel Meierijstad en het realiseren van de Leskist Positive Minds die basisscholen kunnen gebruiken om het gesprek over armoede aan te gaan in de klas.

5. Meer inwoners leven gezonder zodat ze beter functioneren en minder zorg nodig hebben.

De gezondheid van inwoners wordt door verschillende factoren bepaald. Gezondheid is daarom steeds meer iets van alle facetten van de samenleving. Steeds meer organisaties en partijen werken samen aan gezondheid, zowel in het medisch domein als in het sociaal domein, het fysiek domein en de sport- en cultuursector. Zo ook in Meierijstad. In de afgelopen jaren zette de gemeente Meierijstad zich in voor preventie en positieve gezondheid waarbij de gezondheid en het welbevinden van de inwoners centraal stonden.

GALA en IZA
Er zijn recent twee akkoorden afgesloten met afspraken over zorg en gezondheid. In het Integraal Zorgakkoord (IZA, 2022) staan afspraken tussen de overheid en een groot aantal partijen in de zorg. Het doel is de zorg in Nederland voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. De zorg staat namelijk onder andere door de vergrijzing onder druk. Inwoners zijn gebaat bij een meer stevige inzet op preventie van ongezondheid met een nadrukkelijkere rol voor het sociaal domein, in samenwerking met de zorg. Er is dus veel meer samenwerking nodig, een andere organisatie van zorg en meer aandacht voor een gezond leven om zorgbehoeften te voorkomen of in te perken. Voor dat laatste is een extra akkoord afgesloten tussen gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS: Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). GALA streeft naar het bredere doel van een gezonde generatie in 2040. Alle gemeenten, waaronder de gemeente Meierijstad, hebben daarvoor in oktober 2023 een Plan van Aanpak ingediend bij VWS.

Gerealiseerd in 2023
In 2023 is het plan van aanpak GALA opgesteld en in april 2024 zal de herijkte gezondheidsnota van kracht zijn. In 2023 zijn we vanuit het GALA al gestart met een aantal projecten, waaronder:

- *sporttoestellen en -materialen aangeschaft tbv valpreventie*
- *onderzoek naar mantelzorg. Wat hebben mantelzorgers nodig?*
- *opdracht aan bibliotheek: digitaal burgerschap*
- *onderzoek naar mentale problematiek mentale gezondheid nieuwkomers*
- *eenzaamheid twee aanjagers die onderwerp boost geven*
- *Welzijn op Recept is verder geprofessionaliseerd.*
- *Verlenging regionaal drugs project SKIP*
- *Join Us opdracht om zich ook groep op te zetten 24-30 ipv tot 24 jaar.*

Daarnaast hebben we in 2023 onder andere het volgende gerealiseerd:

- *Vanuit het Vitaliteitsakkoord is gewerkt aan een gezonde sportvereniging, vitale buurten, vitale werkvloer en leren bewegen & bewegend leren op het onderwijs/ kinderopvang. Het vitaliteitsakkoord is overgegaan in gezondheidsnota en plan van aanpak GALA.*
- *Walking sports verder geoptimaliseerd.*
- *Regionaal drugs project wordt vervolgd. Denormalisering van drugs heeft een lange adem.*
- *Contacten met paramedisch platform Meierijstad zijn aangehaald. Belangrijke speler binnen het GALA en IZA.*
- *Vitaliteitsdagen georganiseerd vanuit meerdere KBO's*
- *Doelgroep 30-60 jarigen meer aandacht binnen thema eenzaamheid.*
- *Gezonde wijk Bunders*

Herijkte gezondheidsnota
De positieve gezondheid staat centraal en bestaat uit de dimensies lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren. We onderscheiden vijf thema's die de gezondheid beïnvloeden:

1. *Gezonde leefstijl en bewegen;*
2. *Gezonde sociale omgeving;*
3. *Gezonde groene omgeving;*
4. *Toegankelijke zorg;*
5. *Gelijke kansen op gezondheid.*

De ambities waar we, gebaseerd op bovenstaande vijf thema's, de komende jaren aan willen werken, zijn als volgt:

- *Ouderen worden vitaler ouder en hebben minder risico op een valletsel*
- *Er is een sterke sociale basis met voldoende laagdrempelige mogelijkheden voor inwoners om elkaar te ontmoeten, te ondersteunen en de buurt aantrekkelijker te maken.*
- *Minder alcohol- en drugsgebruik bij jongeren onder andere door denormalisering*
- *In de gemeentelijke ruimtelijke planvorming hebben de gezondheidsaspecten voor inwoners een hoge prioriteit*
- *Voorkomen en terugdringen van mentale klachten bij jongeren, volwassenen en nieuwkomers*
- *Bereiken en ondersteunen van inwoners met een gezondheidsachterstand*

6. Inwoners zijn zelfredzamer door meer gelijkwaardige, integrale en laagdrempeliger ondersteuning en zorg in eigen omgeving.

De omslag van complexe, verkokerde ondersteuning veraf naar eenvoudige, integrale en preventieve ondersteuning dichtbij (of bij specialistische zorg in de regio) wordt voortgezet. Dit wil

zeggen dat inwoners in hun eigen omgeving ondersteuning kunnen krijgen op een laagdrempelige wijze. Hierbij dient breed gekeken te worden naar de behoefte van de inwoner, zodat er integrale ondersteuning en zorg geboden kan worden. Zo zijn bijvoorbeeld de gebiedsteams dicht bij de inwoners georganiseerd en wordt binnen een gebiedsteam integraal gekeken en snel geschakeld om de juiste ondersteuning en zorg in te zetten.
We vinden preventie belangrijk, voorkomen is immers beter dan genezen. Op het gebied van preventie zijn er veel (lokale) partners met wie wordt samengewerkt. Daaronder de welzijns- en maatschappelijke organisaties die een bijdrage leveren aan het mee kunnen (blijven) doen in de samenleving of bijvoorbeeld aan een gezonde leefstijl. De partners zijn vaak juist dicht bij de inwoners te vinden en hebben naast een rol in de preventie ook een rol in vroegsignalering.
We willen bereiken dat inwoners die ondersteuning of zorg nodig hebben, voordat zij zich wenden tot professionele ondersteuning en zorg, al preventief bereikt worden. Dit willen we bewerkstellingen door de krachten te bundelen met lokale voorzieningen en initiatieven. Verder door lokaal inloopvoorzieningen te realiseren waar alle inwoners welkom zijn als bezoeker, vrijwilliger of als deelnemer. Bijvoorbeeld een inloopvoorziening voor financiële problemen of schuldhulp of de coalitie tegen eenzaamheid. De gemeente initieert, stimuleert en/of faciliteert dit soort initiatieven.

Gerealiseerd in 2023
Inloopvoorzieningen waar inwoners elkaar laagdrempelig in de buurt kunnen ontmoeten draagt bij aan het realiseren van dit doel. Naast de bestaande inloopvoorzieningen is in 2023 het initiatief Thuis in Rooi verder ondersteund door hen incidentele subsidie te verstrekken voor huur en energiekosten op de nieuwe locatie. Ook is met hen meegedacht hoe de groep vrijwilligers de inloop kunnen voortzetten toen de initiatiefneemsters en het bestuur ermee stopten.

In 2023 is er ook verder gewerkt aan de doorontwikkeling Toegang. Diverse onderdelen van de sociale teams worden verder ingericht om zo inwoners zo dichtbij mogelijk en passend te kunnen ondersteunen gezamenlijk met de Coöperatie Sociaal Werk Meierijstad.. Hierbij is o.a. aandacht voor een eenduidige en uniforme werkwijze en integrale intake. Deze verdere uitwerking en invulling van de samenwerking vindt in nauwe afstemming plaats met eerder genoemde maatschappelijke partners. Afstemming vindt plaats op bestuurlijk niveau, management niveau als uitvoerend niveau.

Vijf maatschappelijke partners vormen samen de coöperatie Sociaal Werk Meierijstad en geven gezamenlijke invulling aan deze opdracht. Ten grondslag daaraan ligt een gezamenlijk werkplan. Deze samenwerking draagt o.a. bij aan passende hulp in het voorliggend veld en vroegsignalering. Deze samenwerking wordt nog verder doorontwikkeld, bijvoorbeeld ten aanzien van kosten/kostprijs en meting/monitoring. Ten aanzien van de coöperatie zijn er inmiddels vanuit de partners ook plannen bekend geworden over een doorontwikkeling van de samenwerking, heeft in 2023 zal er tussen ONS Welzijn en Welzijn de Meierij een fusieonderzoek plaatsgevonden. De fusie zal in 2024 worden gerealiseerd.
In de samenleving zijn naast de coöperatie diverse andere partners actief, in afstemming met hen is aandacht voor het zo dichtbij mogelijk aanbieden van passende ondersteuning en het aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners. Tijdens de diverse crisissen die we de afgelopen jaren gezien hebben (o.a. corona en Oekraïne) hebben wij nadrukkelijke samen opgetrokken om onze inwoners te kunnen ondersteunen. Naast ondersteuning als gevolg van corona hebben onze partners actief bijgedragen aan de opvang van Oekraïners op de diverse opvanglocaties en in de ondersteuning via aanvullende interventies/activiteiten of uiteindelijk via het reguliere aanbod.

Meierijstad is koploper onafhankelijke clientondersteuning (oco). Dit houdt in dat er in 2023 gewerkt is aan de doorontwikkeling van de clientondersteuning met bijvoorbeeld aandacht voor de rollen en taken en bekendheid. In 2023 is er opnieuw aandacht geweest voor bekendheid, communicatie, informatie en samenwerking. Zo is er een communicatiekalender voor 2023-2024 gemaakt en zijn diverse online en offline communicatie-acties opgezet om de oco onder de aandacht te brengen van zowel inwoners als verwijzers. Verder is er verbinding gelegd met de domeinen participatie en jeugd om zo de oco breder/ integraler in te zetten. Er is bijvoorbeeld een interactieve presentatie verzorgd aan consulenten werk, inkomen en schuldhulp. Ook is er in 2023 een evaluatie opgezet om inzichtelijk te krijgen wat er nodig is om de oco goed te borgen. Hiervan zijn de uitkomsten en aanbevelingen in het eerste kwartaal van 2024 beschikbaar.

Ook willen we in onze regio voorbij de gebaande paden kijken waar mogelijk. Dit doen we bijvoorbeeld door het bestaande zorgaanbod aan te passen met minder klassieke vormen van zorg. Een voorbeeld hiervan is Bullshift: we zeggen het gewoon. In 2021 is de gemeente Meierijstad gestart met een pilot financiering van Bullshift waarbij hulp geboden wordt aan (niet uitsluitend) jongvolwassenen met verslavingsproblematiek. Deze vorm van zorg is een aanvulling op het bestaande zorglandschap, nog laagdrempeliger en meer aansluitend bij onze doelgroep. In 2023 is na een positieve evaluatie van de pilot besloten Bullshift incidentele subsidie te verlenen in 2023 en 2024, zodat zij meer uren per week open kunnen zijn en meer inwoners kunnen helpen.

Het aansluiten bij de doelgroep proberen we op verschillende manieren te doen. Zo is er in 2023 het lokale uitvoeringsprogramma voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang geactualiseerd. In dit uitvoeringsprogramma zijn verschillende projecten opgenomen waarmee we het welzijn van onze meer kwetsbare inwoners willen versterken. Voorbeelden hiervan zijn de formulierenbrigade, de diverse inloopvoorzieningen, PIM, de inzet van ervaringsdeskundigheid en ontwikkelingsgerichte arbeidsmatige dagbesteding.

Daarnaast bereiden we ons technisch gezien ook voor op de doordecentralisatie van beschermd wonen. De regio loopt hierin voor op het landelijk gemiddelde. Deze voorbereiding is financieel, maar ook inhoudelijk. Financieel zorgen we voor een goed zicht op de grootte van de doelgroep, behoefte van zorg en het lokale zorgaanbod. Inhoudelijk zorgen we in onze gemeente voor voldoende, maar niet overmatig, vormen van zorg (waaronder beschermd wonen en maatschappelijke opvang). Meierijstad beschikt sinds 2022 over een kleinschalige opvang voor vrouwen met kinderen en alleenstaanden. De vraag naar opvang neemt echter toe waardoor regionale samenwerking belangrijk blijft.

7. Meierijstad en de regio werken doelmatiger met meer gebruik van standaarden en data.

In het sociaal domein hebben we als gemeente veel contact met onze inwoners en met onze samenwerkingspartners. Deze contacten leveren veel interessante informatie op. Tegenwoordig noemen we deze informatie data. Daarnaast heeft de gemeente de beschikking over zogenaamde basisregistraties. In de basisregistraties verzamelen we informatie over personen en over percelen (geo). Ook samenwerkingspartners verzamelen data. Zo verzamelt bijvoorbeeld de GGD informatie over gezondheid en de politie over veiligheid. Ook landelijk zijn er allerlei organisaties die gegevens verzamelen. Bekend zijn het CBS en het SCP.
Het uitwisselen van data tussen bronhouders verloopt steeds meer via standaarden. Zo zijn er koppelingen tussen basisregistraties om uitwisseling van data te standaardiseren.

Ook in het sociaal domein zijn standaarden ontwikkeld om de communicatie tussen gemeente en zorgaanbieders doelmatiger te laten verlopen. Deze standaarden zijn ontwikkeld voor de Jeugdwet en Wmo (iJW en iWmo). Deze informatiestandaarden regelen het berichtenverkeer tussen partijen over producten en diensten. Voor de beveiligde uitwisseling van de informatie is er

een belangrijke koppeling ontwikkeld: het GGk (Gemeentelijk Gegevensknooppunt). Hiervan wordt steeds meer gebruik gemaakt.
In Meierijstad is er een Dashboard Sociaal Domein (DSD) in ontwikkeling. Het Dashboard Sociaal Domein is een integrale rapportage over de uitvoering van de Wmo, Jeugdwet en de Participatiewet. De rapportage bevat drie elementen: kwantitatieve gegevens, financiële gegevens en een korte tekstuele toelichting en analyse.
De financiële gegevens in deze rapportage hebben betrekking op de inkoop van zorg en hulp, de kosten van de (individuele) voorzieningen en de kosten voor Werk en Inkomen, waaronder het minimabeleid en de schuldhulpverlening. Naast deze financiële lasten zitten er in de gemeentelijke begroting ook nog lasten voor lokaal beleid, preventief beleid, subsidies, gebiedsteam e.d. Alle lasten samen vormen de lasten voor het sociaal domein.
Het Dashboard Sociaal Domein is een groeimodel. De komende jaren worden in het kader van de doorontwikkeling zo nodig onderwerpen toegevoegd. Daarmee komt meer en betere sturingsinformatie beschikbaar. Ambitie is op termijn te komen tot allerlei koppelingen van applicaties, basisregistraties en andere bronnen die rechtstreeks ingevoerd worden in het dashboard.
Naast deze eigen dashboardrapportage zijn ook gegevens over het sociaal domein terug te vinden op de website waarstaatjegemeente.nl Deze website geeft gemeenten aan de hand van gemeentelijke thema's inzicht in hoe zij ervoor staan op de verschillende maatschappelijke terreinen. Het dashboard kan worden gebruikt voor het opstellen van gemeentelijk beleid of om gemeentelijke cijfers met (buur)gemeenten te vergelijken. Maar ook om de cijfers te vergelijken met de eigen cijfers uit het verleden. Denk aan gegevens als de cijfers van het aantal kinderen in jeugdhulp, het aantal gezinnen met een uitkering of financiële cijfers.

Gerealiseerd 2023
Bij de BERAP en de jaarrekening voegen wij het dashboard sociaal domein toe. Ook 2023 hebben we een verdere doorontwikkeling gemaakt om data te gebruiken bij onze manier van werken.
In 2020 het eerste strategische dashboard ontwikkeld; de 4G (Geld, Geluk, Gezondheid en Gezin) Monitor Sociaal Domein. Met deze monitor bieden wij de gemeenteraad voor het eerst inzicht in hoe Meierijstad zich op verschillende onderwerpen binnen het sociaal domen verhoud tot andere gemeenten c.q. de regio c.q. landelijke cijfers. Op het moment dat wij negatief afwijken worden voorstellen voorgelegd om dit bij te sturen. De 4G Monitor Sociaal Domein zal elke twee jaar worden opgesteld en bij de begroting worden aangeboden. De volgende keer is 2025.

8. Inwoners voelen zich meer eigenaar van lokale voorzieningen en hebben hier meer over te zeggen.

De gemeente kent veel lokale voorzieningen. We onderscheiden een tweetal categorieën: fysieke voorzieningen en niet-tastbare voorzieningen oftewel de diensten.
Onder fysieke voorzieningen vallen voornamelijk alle wijkgebouwen en gemeenschapshuizen. Deze worden alle beheerd dan wel geëxploiteerd door beheerorganisaties waarin lokale inwoners vertegenwoordigd zijn. Dit is vaak een stichting met betrokken buurtbewoners die zich inzet voor een toegankelijke voorziening om ontmoeting in de wijk mogelijk te maken. Ook voor sportcomplexen geldt dat deze vaak al beheerd worden vanuit de gemeenschap /vereniging/ stichting.
Onder diensten vallen activiteiten en burgerinitiatieven die bijdragen aan de sociale leefbaarheid in de kern of wijk en hulp aan (kwetsbare) inwoners. Er zijn diverse lokale initiatieven in Meierijstad waar eigenaarschap en zeggenschap in de samenleving ligt als het gaat om sociale vraagstukken. Denk hierbij aan Zorg om het dorp en de dorpsauto in Boerdonk, diverse

ontmoetingsactiviteiten of de bewonerscoöperatie in Wijbosch. Dergelijke initiatieven kunnen rekenen op een meedenkende overheid die op een constructieve en afgestemde wijze ondersteunt – zonder het initiatief over te nemen. Hierbij denken we vanuit publieke waarde (en niet alleen vanuit de regels), en stimuleren/waarderen we het eigenaarschap in de wijk.

Gerealiseerd in 2023
In 2022 is op basis van de vitaliteitsscan het advies opgeleverd over het toekomstbestendig maken/houden van de wijk- en gemeenschapshuizen en de rol die de gemeente hierin kan vervullen. In 2023 is dit verder opgepakt door themabijeenkomsten te organiseren voor wijk- en gemeenschapshuizen en door de vragen van wijk- en gemeenschapshuizen te beantwoorden. Op basis van deze scan en het eerdere onderzoek naar inloopvoorzieningen en dagbesteding is er, in aansluiting bij de ambitie zoals beschreven in het nieuwe coalitieakkoord, een projectopzet gemaakt om invulling te geven aan deze ambitie. Hierbij wordt o.a. gekeken naar de rol van de gemeente en de wijze waarop initiatieven en betrokkenen ondersteund kunnen worden.

Ondersteuning van burgerinitiatieven loopt voor een groot deel via de coöperatie Sociaal Werk Meierijstad. Zij krijgen veel (aan)vragen van sociale partners en inwoners die zich willen inzetten om de leefbaarheid in hun wijk te vergroten. Dit leidt tot versterking van wijkinitiatieven en continuering van voorzieningen dichtbij huis voor ontmoeting, dagbesteding, vrijwilligerswerk en informatie en advies. Evenals voorgaande jaren worden er diverse wijkinitiatieven ondersteund. Wat opvalt is dat armoede een prominent thema is. De kosten voor levensonderhoud stijgen wat ook weer wat doet met het niveau van leven en de dynamiek in de samenleving. Een initiatief dat daarbij noemenswaardig is, is Samen Sterk voor Meierijstad. Opbouwwerkers nemen actief een rol bij dit soort initiatieven door de inwoner te informeren en verbinden. In de periode rondom corona en opvang van Oekraïners zagen we daarnaast ook een toename van inwoners die bij willen/wilden dragen in crisistijd.

9. We verminderen de administratieve last bij professionals in de zorg. Hierdoor is er meer tijd voor hulpvragen.

Wij vinden het belangrijk om de zorg efficiënt en effectief organiseren. Door het verminderen van de administratieve last beperken we kosten en is er meer professionele ondersteuning van onze inwoners mogelijk.
We beperken de administratieve last onder andere door de bij doel 7 genoemde inzet van standaarden en data-uitwisseling via het GGk.
Daarnaast kiezen wij er ook bewust voor om regionaal, samen met andere gemeenten gespecialiseerde zorg (Jeugd en Wmo) in te kopen. Op deze manier hoeven zorgaanbieders niet onnodig veel energie te steken in allerlei dure en tijdrovende aanbestedingsprocedures met verschillende gemeenten in onze regio.
Het is belangrijk dat professionals bij de klant thuis de beschikking hebben over geautomatiseerde systemen. Denk hierbij aan een geautomatiseerd mobiel regelsysteem. Informatie kan dan snel beschikbaar zijn en worden gedeeld. Aanvragen kunnen sneller worden afgedaan.

Gerealiseerd in 2023
In 2021 zijn de voorbereidingen getroffen voor inkoop jeugdhulp en Wmo vanaf 2022. 2022 was het jaar van daadwerkelijke uitvoering. Bij de uitvoering van de Jeugdwet werd er sinds 2021 al gewerkt met een nieuw productenboek en volgens de landelijke informatiestandaarden. De nieuwe inkoop draagt bij aan het beperken van administratieve last en het efficiënt inrichten van processen en uitwisseling van informatie, al zorgt het implementeren van een nieuwe werkwijze in de aanloopfase en de eerste fase van uitvoering wel voor extra werk als gevolg van omzettingen en later door het daadwerkelijk uitvoering geven aan de bedachte werkwijze. Bij de omzettingen is het uitgangspunt geweest de administratieve last zowel voor aanbieders als gemeente zoveel mogelijk te beperken door gebruik te maken van digitale mogelijkheden.

Ten aanzien van de nieuwe inkoop is door Meierijstad actief geïnvesteerd in het omzetten van indicaties naar de nieuwe inkoopproducten. Dit was een investering aan de voorkant die zich uitbetaald heeft in het voorkomen van (administratieve) handelingen of omzettingen in 2022 of later. Er is gepoogd de omzetting naar de nieuwe inkoop zo goed en zuiver mogelijk te doen. Eerder is ook gestart met de voorbereidingen van een nieuw regiesysteem bij de gemeentelijke toegang. Dit systeem draagt bij aan het efficiënter, effectiever en integraal werken. Er hebben (eind) 2022 diverse trainingen en presentaties plaatsgevonden, in gezamenlijkheid met de coöperatie, t.a.v. de implementatie van dit systeem.

De Sociale wegwijzer Meierijstad (ook bekend als sociale kaart)draagt bij aan het vindbaar zijn van diverse voorzieningen. Het gebruik daarvan laat zien dat het voorziet in behoeften van bezoekers. Dit blijft uiteraard gemonitord worden. In 2023 is de Sociale wegwijzer door ruim 20.000 bezoekers bezocht. Dat aantal is vergelijkbaar met het aantal bezoekers in 2022.

Het verbeteren van monitor- en meetinstrumenten en het vindbaar maken van informatie draagt bij aan het efficiënter kunnen werken, hier wordt blijvend aan gewerkt. Zo wordt er een doorontwikkeling gemaakt m.b.t. het dashboard sociaal domein om vanuit de gemeentelijke systemen de juiste sturings- en managementinformatie te halen rekening houdend met de nieuwe inkoop en de doorontwikkeling toegang. In 2023 zijn hier vervolgstappen ingezet. Dit moet leiden tot een betrouwbaar en actueel dashboard waarin ontwikkelingen goed gevolgd kunnen worden. Deze ontwikkeling loopt momenteel nog.

10. We stellen de leefwereld van de inwoners centraal en laten daar de systeemwereld zoveel mogelijk op aansluiten.

De transformatie in het sociaal domen vraagt ook om een andere klantbenadering. We zijn vaak gewend om bij een vraag te kijken welk aanbod we daar voor in kunnen zetten. In een aantal gevallen is daar ook niets mis mee. Het is goed om basispakket aan zorg en ondersteuning te bieden en een aanbod aan voorliggende voorzieningen.
In een aantal situaties moeten we meer op zoek naar maatwerk, naar een omgekeerde benadering (omgekeerde toets). Sommige problemen los je namelijk alleen op door je te verplaatsen in de leefwereld van de klant en een oplossing te zoeken die niet standaard beschikbaar is. Zo vinden we een oplossing die echt werkt en vaak ook goedkoper is. De klantmanager luistert en is op zoek naar wat de klant echt verder helpt, waarmee de klant echt is geholpen.
Het programma Participeren in Meierijstad (PIM) is heel sterk gericht op deze nieuwe manier van werken. Onze gebiedsteams doen de eerste ervaringen op met deze aanpak. We gaan naast een klant staan en niet tegenover een klant. We zijn niet langer een klantmanager maar een coach. We steken een korte periode veel tijd in een klant. Op een coachende wijze zorgen we er voor dat er weer meer perspectief ontstaat om mee te gaan doen. Of via werk of via een zinvolle dagbesteding. De eerste ervaringen met deze nieuwe aanpak zijn succesvol.

Gerealiseerd 2023
Ook in 2023 werken we hard aan de doorontwikkeling van onze sociale teams. In 2023 hebben we de samenwerking versterkt met onze welzijnspartners zodat we zoveel mogelijk naar voren organiseren. De leefwereld van onze inwoners staat hierbij centraal.

In 2023 zijn we ook de samenwerking tussen verschillende organisaties aan het versterken. We doen dit binnen PIM maar ook binnen het project LeefGoed. LeefGoed is volop in ontwikkeling. Samen met onze partners gaan we samenwerken op de thema's:

- *Wonen & welzijn*
- *Ontmoeten & (Be)Leven*
- *Zorg & Ondersteuning*
- *Leren & Werken*

Bij het uitwerken van deze thema's gaan we ook onze inwoners betrekken en gaan we onze dienstverlening nadrukkelijk vormgeven vanuit de leefwereld van onze inwoners. Vanuit LeefGoed zoeken we naar een innovatieve samenwerking waarbij we op het Kloosterkwartier in Veghel een nieuwe woonwijk ontwikkelen waar omzien naar elkaar, wederkerigheid en het versterken van het ontmoeten belangrijke thema's zijn. De leefwereld van het Kloosterkwartier moet het inspiratiekader worden voor de ontwikkeling van de systeemwereld op LeefGoed. Verschillende werkgroepen zijn in 2022 aan de slag om hier een invulling aan te gaan geven. Daarnaast is gestart met een tijdelijk Ontmoetingscentrum om samen met bewoners een inloop te organiseren. Hier vinden inmiddels al verschillende activiteiten plaats.

Naast een sociaal maatschappelijk spoor ontwikkelen we ook een ruimtelijk spoor op het Kloosterkwartier. Er ontstaat een unieke nieuwe woonwijk met huur- en koopwoningen, diversiteit in prijs, met en zonder zorg, voor jongen en oud. Daarnaast levert LeefGoed in de wijk een aanbod van professionele partijen en een innovatieve samenwerking die er op gericht is dienstverlening en bedrijfsvoering in het sociaal domein sneller, beter en / efficiënter te organiseren voor onze bewoners / inwoners. LeefGoed is ook een proeftuin waar we learning by doing nieuwe ideeën ontwikkelen en uitvoeren. In 2023 zijn belangrijke besluiten genomen om Kloosterkwartier / LeefGoed verder te brengen. Dankzij de inzet van de gemeente heeft Area een belangrijke positie kunnen verwerven in de vastgoedontwikkeling op het Kloosterkwartier en zijn de randvoorwaarden geschapen om een LeefGoedcentrum en Ontmoetingscentrum te gaan realiseren.

Naast LeefGoed Veghel zijn we met een vergelijkbaar gedachtegoed aan de slag in Wijbosch. Het project heet Wij-Hoven. Laverhof is hier initiatiefnemer. Ook hier wordt een nieuwe woonwijk gerealiseerd waar verschillende organisaties samen met inwoners gaan bouwen aan een leefgemeenschap. Op deze plek versterken we de sociale basis en zetten we in op een zorgzame buurt.

Eind 2023 hebben we ook voorbereidingen getroffen om een overleg met lokale organisaties te gaan vormgeven in Schijndel en Sint-Oedenrode waarin we de LeefGoed thema's verder willen gaan uitwerken met lokale organisaties en inwoners / burgerinitiatieven. Ook hierin staat centraal dat we de systeemwereld willen laten aansluiten bij de leefwereld van de inwoners. We gaan daarbij meer gebiedsgericht werken waarin versterken van de sociale basis en zorgzame wijken en buurten centraal staan.

11. Hulp voor onze inwoners is dichtbij en snel beschikbaar.

De samenwerking met partners voor maatwerkvoorzieningen zoals zorgaanbieders en leveranciers van hulpmiddelen, is op basis van inkoop, aanbestedingen en gemeenschappelijke regelingen. Voor deze samenwerking gelden uitgangspunten als ondersteuning zo dicht mogelijk bij de burger aanbieden. Deze hulp wordt ingekocht vanuit regionale samenwerking. Ten aanzien van de inkoopafspraken vanaf 2020 is het uitgangspunt dat de manier van inkopen ondersteunend is aan het doel om de zorg voor onze inwoner zo dichtbij mogelijk te bieden en dat deze ook snel beschikbaar is. Dit houdt in dat er meer ruimte is voor lokale organisatie en innovatie en er meer lokaal gestuurd kan worden.

Op dit moment wordt er een lokale pilot voorbereid: de proeftuin/PIM Veghel. Deze pilot gaat al uit van de gedachte om meer zorg en ondersteuning lokaal te organiseren.
Uiteraard heeft een verschuiving van regionaal naar lokaal georganiseerd ook consequenties voor betrokken organisaties en hoe de toegang tot zorg is vormgegeven. In 2019, met name de tweede helft van het jaar, zal daarom worden gewerkt aan het doorontwikkelen van de toegang.

Gerealiseerd in 2023
We zijn nog volop bezig met de doorontwikkeling van onze sociale teams in de kernen Sint-Oedenrode, Schijndel en Veghel. Deze teams vormen de samenwerking tussen de gemeente en de welzijnsorganisaties op het terrein van de Participatiewet, Jeugdwet, Wmo, Sociaal werk en Maatschappelijk werk. We bieden zo dienstverlening met en zonder beschikking (voorliggende voorzieningen).
De teams worden versterkt om ook de toenemende complexe problematiek te kunnen ondersteunen op de scheidslijn sociaaldomein en veiligheid. We bouwen verder aan dienstverlening dicht bij de inwoners. Het versterken van de samenwerking tussen lokale organisaties zien wij als een belangrijke ontwikkeling om meer bij te dragen aan de transformatie in het sociaal domein.

12. Verbinding zorg en veiligheid.

Sinds een aantal jaren investeert Meierijstad in de verbinding van zorg en veiligheid. Door versteviging in deskundigheid en capaciteit bij beleid sociaal domein, Toegang en bij het atelier veiligheid krijgen we steeds meer grip op complexe casuïstiek met veiligheidsrisico's'. We weten beter wat er speelt, werken steeds efficiënter samen met interne en externe partners en slagen er samen steeds meer in problematiek vroeg te signaleren en escalatie te voorkomen.

Gerealiseerd in 2023
De inrichting van het AVE model (model voor Aanpak Voorkoming Escalatie) voor Meierijstad heeft langer geduurd dan verwacht. Met behulp van het model kunnen we taken en verantwoordelijkheden bij zorg/veiligheidscasuïstiek duidelijk beleggen, problematiek in een vroeg stadium signaleren en escalatie beter voorkomen. Dit proces heeft ons bovendien handvatten gegeven voor de verdere ontwikkeling zorg/veiligheid van onze organisatie en in het bijzonder van onze sociale teams
Inmiddels zijn aan de teams drie consulenten zorg en veiligheid toegevoegd waarmee extra deskundigheid en capaciteit in huis is gehaald om complexe casuïstiek te regisseren op alle zorg/veiligheidsthema's en de gebiedsteams te coachen.
In Q2 2024 wordt gestart met implementatie van het AVE model. Eerste stap is dat de teams geïnformeerd worden over de werkwijze. Bovendien wordt het merendeel van de consulenten getraind in het voeren van casus- en procesregie.

In 2022 en 2023 hebben we gewerkt aan de herinrichting van de 24/7 outreachende- en crisiszorg. Inmiddels is TOM opgericht; Team Outreachende- en crisiszorg Meierijstad.
Bij TOM komen meldingen binnen van psychosociale problematiek, overlast en zorgen waar snel op gereageerd moet worden. TOM is officieel sinds januari 2024 operationeel maar wordt nu al goed gevonden. In 2024 evalueren we deze nieuwe werkwijze regelmatig en sturen bij waar nodig.

Sinds 2024 bestaat de regionale werkgroep ViA; Veilig in Afhankelijkheidsrelaties. Vanuit breed, integraal perspectief wordt onveiligheid in afhankelijkheidsrelaties, huiselijk geweld en kindermishandeling opgepakt; -9 maanden tot 100+. We bereiden ons voor op het landelijke

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming door onder meer in casuïstiek gefaseerd samen te werken aan veiligheid. We doen dit door implementatie van de Top 3 methodiek. Inmiddels is een aantal van onze consulenten geschoold in deze methode. Eind 2024 is het grootste deel van onze consulenten geschoold en hebben zij bovendien extra training in gespreksvaardigheden gevolgd. De gefaseerde samenwerking/Top 3 wordt verweven in de AVE methodiek. Meierijstad participeert in een pilot met Veilig Thuis om de samenwerkingsafspraken te herijken en de visie van gefaseerd samenwerking hierin te verwerken. staat.